

306.082.24
HU-1)

HỮU NGỌC

LÃNG DU
TRONG VĂN HÓA
VIỆT NAM ③

[Dành cho lứa tuổi 16+]

VĂN HÓA - BẢN SẮC DÂN TỘC
VĂN HỌC - NGHỆ THUẬT

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

MỤC LỤC

VĂN HÓA

Văn hóa là gì? - 5
Văn minh và văn hóa - 7
Thắc mắc về <i>văn minh</i> - 10
Cú sốc văn hóa - 13
Văn hóa và chiến tranh văn hóa - 16
Đô thị: truyền thống địa phương và số phận toàn cầu hóa - 19
Văn hóa và thay thuốc - 22
Món quà văn hóa - 25
Làm đẹp và văn hóa - 27
Những giá trị châu Á - 30
Du khách phương Tây tìm gì ở châu Á? - 34
Một số từ xuất hiện trong thập niên 1990 - 2000 - 36
Văn hóa thế kỉ 21? - 39
Giao lưu văn hóa Đông Tây, cái nhìn của hôm nay - 42
Lại bàn về Đông và Tây - 51
Giao thoa văn hóa Đông Tây - 54
Kết hợp những giá trị văn hóa Đông Tây - 57
Đông và Tây - hai nhà thơ của số mệnh và kiếp người gặp nhau - 59
Gặp gỡ văn hóa phương Tây - 62

Giác mộng đêm hè ở Hà Nội - **65**

Kịch Nô đến Hà Nội - **68**

Sợi dây vô hình Đông - Tây - **71**

Giao thoa văn hóa - **74**

Tết đến rồi, hãy cười lên! - **76**

BẢN SẮC DÂN TỘC

Biết mình - **81**

Một cuốn sử thuộc loại “sách bán chạy” (best-seller) - **85**

Biết thấy nét đẹp Việt Nam - **88**

Đừng đánh mất mình - **90**

Tính cách Việt - **92**

Con người và hàng hóa có chất lượng cao - **96**

Tính cộng đồng của người Việt - **99**

Đôi điều về văn hóa Việt Nam - **109**

Tìm hiểu cội nguồn - **115**

Thanh niên phát hiện cội nguồn - **117**

“Tất cả mọi truyền thống đều là thay đổi” - **120**

Văn hóa dân gian và bản sắc dân tộc - **122**

Sơn và bản sắc dân tộc - **125**

Nhà nhân văn tiêu biểu của Việt Nam - **127**

Văn hóa dưỡng sinh “Nguyễn Khắc Viện” - **129**

Văn hóa truyền thống - **132**

Văn hóa truyền thống - Truyền thống và hiện đại - 134
Giáo dục tinh dân tộc - 138
Nhân một lớp tập huấn văn hóa - 140
Từ một tấm lòng - 143
Chiếc áo dài - một thách thức đối với cụ Không - 146
Thể thao và dân tộc - 149
Bảo tồn <i>bản sắc</i> khi định cư ở nước ngoài - 152
Hồn quê dọn dẹn - 155
Sáng kiến hay của Bảo tàng Dân tộc học - 160
Nhân một bức thư - 162
Văn hóa Việt Nam thời “Tây” sang (1884 - 1886) - 164
Trước ngưỡng cửa thế kỉ mới:
Việt Nam và “sốc văn hóa” - 167
Chế độ thực dân và tiếp biến văn hóa - 173
<i>Những người hút thuốc phiện</i> - 176
Bên kia chủ nghĩa thực dân - 180
Đối thoại giữa các nền văn minh
dưới góc độ tiếp biến văn hóa ở Việt Nam - 183
Tán trò đời và Việt Nam - 196
Trả lời phỏng vấn - 199
Tiếp biến văn hóa Đông Tây: Cái “ta” và cái “tôi” - 202
Duyên nợ Việt - Pháp - 205
Trao đổi về sự tiếp biến văn hóa
của một số trí thức tuổi trên 70 - 208
Kịch Lộ địch (Le Cid) trên sân khấu hát bội Bình Định - 211
Bản sắc dân tộc và toàn cầu hóa - 214
Nhu cầu thị trường qua dân tộc học - 218
Nhà dân tộc học Tarzan - 220

Thầy Hán - **223**

Nhà Việt Nam học tận tụy Boudarel - **227**

Những nhà khoa học nữ Việt Nam - **231**

VĂN HỌC

Phác thảo chân dung Dương Quảng Hàm

- Nho sĩ hiện đại yêu nước - **237**

Một pho sách 200 tuổi tái sinh - **251**

Thế kỉ 21 có cần đến thơ nữa không? - **254**

Ngâm thơ chống stress - **257**

Thơ và người cao tuổi - **259**

Mấy vần thơ Hán - **262**

Thơ Đường - **265**

Thơ châu Á ở Thành phố Ánh sáng - **268**

Giã từ năm cũ - **271**

Nhân 200 năm Kiều - **275**

Phải chăng *Truyện Kiều* chỉ là một bản sao “dịch”? - **278**

Nàng Kiều lại tái sinh - **284**

Nàng Kiều dưới con mắt một người phương Tây - **287**

Thanh niên với *Truyện Kiều* - **291**

Tản Đà và Lư Thoa - **294**

Ô kìa, cái ô - **297**

Chí Phèo và A.Q. - **302**

1000 bài báo - **305**

Về chủ đề *Thiên Thai* - **308**

Tri Tân lần giờ - **310**

Một dịch giả, một thế hệ trí thức - **313**

Kể chuyện một ngành nghệ thuật - **316**

Người mẹ và con rắn -	319
Từ tiếng mẹ đẻ đến đa ngữ -	322
Học tiếng Anh trong thời đại toàn cầu hóa -	325
Trao đổi về học tiếng Anh ở Việt Nam -	330
Chuyện phiếm về ngoại ngữ -	333
Đối thoại về ngôn ngữ -	336
Hồ lốn ngôn ngữ -	340

NGHỆ THUẬT

Đẹp -	345
Vang bóng tranh Hàng Trống -	348
Triết lí một vở tuồng cổ (Trao đổi với tác giả sân khấu Trần Vượng) -	351
Mười ba làng rối nước sông Hồng -	353
Nghị về trường Cao đẳng Mĩ thuật Đông Dương -	356
Tardieu cha và Tardieu con -	361
Từ nhà Nho yêu nước đến người mở đường hội họa hiện đại Việt Nam thế kỉ 20 -	364
Chuyện trò với một nghệ sĩ gốm Pháp -	369
Nhớ anh Nguyễn Đỗ Cung -	372
Hội họa: Tranh hiện thực hay tranh trừu tượng! -	375
Đem chuông đi đắm... -	379
Từ truyền thống đến <i>Installation</i> -	382
Quán Con Sáo và sấp đặt -	386
Từ Hì Lạp đến Việt Nam -	389
Nhóm kiến trúc sư trẻ “1+1>1” -	392
Tản mạn về ca hát -	395

- Con người của hai dòng nhạc (*Nhớ lại một cuộc gặp nhạc sĩ quá cố Nguyễn Xuân Khoát*) - **397**
Truyền thống nhiếp ảnh Việt Nam - **400**
Sadoul và điện ảnh Việt Nam - **404**
Từ trẻ chăn trâu đến nghệ sĩ quốc tế - **407**
Đao hai lưỡi - **411**
Ý kiến của một người xem phim - **414**
Tính thời sự của một bài báo
viết cách đây 70 năm - **417**

Phụ lục

MỘT Thoáng VĂN HÓA NƯỚC NGOÀI

- Sức truyền cảm của thơ Đường - **423**
Cảm nghĩ về văn hóa Nhật Bản - **431**
Đôi nét văn hóa Lào - **435**
Lang thang như đám mây trời - **438**
Anh em Grimm và truyện cổ dân gian Đức - **441**
Tim hiểu tâm tính Thụy Điển - **445**
Đôi điều về Andersen và Đan Mạch - **452**
Kí ức Ba Tư - **455**
Tính cách dân tộc và văn hóa Mỹ
qua diễn biến lịch sử - **458**

Lời bạt 1

Hữu Ngọc - Trầm càng già càng thơm - **466**

Lời bạt 2

Người bạn đồng hành thú vị
trong chuyến lăng du - **469**